

rendelkezésre bocsátott tervek alapján a város mérnöki hivatala kebelében működő, egyébként minden más munkától felmentett művezető mérnök (javaslók szerint Fenyő Lajos osztálymérnök) vezetésével az épületeket önköltségben építse fel. Ezen megbízott művezető mérnök, a mellé beosztott segéd-személlyel együtt tartozik az anyagok beszerzéséről — a francia katonai hatósággal való érintkezést is beleértve — az anyagok helyszíni szállításáról és az egész munka kivételéről függetlenül gondoskodni, mely tevékenységeért a város polgármestere és főmérnökéből s építési tanácsnokaiból álló építési bizottságnak felelős, amely bizottsággal együttesen utalványozási joggal a városi tanács részéről felhatalmaztatik.

4. Mindaddig, míg az állami hozzájárulás meg nem érkezik, nehogy a munkák első előfeltételét képező tervezési munkák hátráltatást szenvedjenek, a város a tervező építészek díját előlegezi, illetve magára vállalja, azon feltételek szerint, amelyeket az O. L. T. a tervező építészekkel szemben kikötött. Ezen tervezési munkák díjának első részletét a város e hó végéig a tervezőknek utalja ki. Az O. L. T. által a tervezőkkel kötött szerződés értelmében az eddig elkészített vázlattevékért az építési összeg 0.25 százaléka jár. Kifizetendő összesen 16.000 korona.

Ligeti Béla kérte a javaslat elfogadását. Tudomása szerint — ugymond — van olyan javaslat is, amely a kertesházak építését ajánlja elsősorban, még pedig egy másik telepen, falán a lóversenytérén. De az messze esik, azon kívül akkor az eddigi előmunkálatok, amelyek a Kálvária-uti telepre vonatkoznak, kárbavesznének. Az O. L. T. tervei csakis az utóbbi telepet tartják szem előtt. Egyébként nem ellenzi, hogy több kislakás-építési akció induljon meg.

Sebestyén József, a következő felszólaló elmondja, hogy ő van főképen a kislakások, nem pedig a tömeglakások építése mellett. De távol áll tőle az az ötlet, hogy a Kálvária-uti telepen kívül egyuttal más helyen is kezdjenek építeni, eszében sincs ilyen elaprózás. Ő csak kislakásokat akar a kétemeletesek helyett, főleg egészségügyi okokból. A telep tudniillik nincs csatornázva, mint ahogy a Nagyköruton kívüli városrész általában csatornázatlan s emeletes munkaházakkal ebből egészségügyi botrány lenne. A Water-closetteket ugyanis kiöntésre használnák, amiből okvetlenül baj származnék. Ki kell építeni a Farkas Árpád tervezte záporlevezető csatornát. Általában alapos elmélyedéssel kellene egy felelős egyénnek tanulmányoznia azt a kérdést, hogy a mi csatornarendszerünk mellett célszerű volna-e emeletes munkaházakat építeni. Családi házak építésére magánosok is jelentkeztek nála. Harminc kisház építésére összeadnának 120 ezer koronát. A kisházak építése mellett van.

Biró Benő h. főmérnök elfogadja a Ligeti-féle javaslatot. Amíg a csatornázás nincs kiépítve, addig mindig lesznek bajok. De a kislakásokra égető szükség van. A fő, hogy van-e miből építeni.

Czigler Arnold őrnagy-hadmérnök elmondja, hogy főleg barakkok anyagában, tehát fában, de számos más anyagban is áll most egy olyan érték a szükséges építkezésnek rendelkezésére, amelyet árverés útján lehetne pénzre tenni. Elsorolja nagyjából ezeket az anyagokat, amelyekről nincs részletes kimutatás. Az állam rendelkezik fölöttük, de a rendkívüli körülményekre való tekintettel a város fölhasználhatná a materiát, ha erre a kormányzóbiztos felhatalmazást ad.

Ottovay Károly cáfolja Sebestyén József ellenvetéseit.

Fenyő Lajos: Nem kell hat milliót kifizetni az anyagok eladásából, csak annyit, amennyit lehet, hogy az építést legalább megkezdhessük s fölépítsünk annyit, amennyit tudunk. A városnak is van építési anyaga.

Tóbiás László hosszasan cáfolja Sebestyén József ellenvetéseit. Ő a mai csatornarendszer mellett a családi házak építését kevésbé alkalmasnak tartja, mint az emeleteseket, a talajvíz fölcsúszása miatt. Az emeletes ház szerintem nem tömeglakás. Az O. L. T. erre jól ügyelt, mikor a terveket készítette. A család

ládi házak ellenben olyan közel épülnének egymáshoz, hogy tulajdonképpen nem is volna család házak. Nem helyesli, hogy magános, kistökések adják össze a pénzt. Egy-szerre nem adnák, már pedig most a pénzt „kikell guberálni.” Azonkívül 4 ezer koronából nem lehet ma házat építeni. A Ligeti-féle javaslatot ajánlja elfogadásra.

Sebestyén József ismét a családi házakat ajánlja, mert a szegedi nép természetének az felel meg. Udvar kell neki, ahol baromfit lehessen nevelni.

Dr. Dettre János kormányzóbiztos azt hiszi, hogy a hosszas vitában a gyakorlati megoldástól messzire száguldottak megint az elméletre. Most nem az a fontos, hogy családi, vagy emeletes házakat építsenek, hanem az, hogy miből építsenek. Meg kell várni, míg Czigler őrnagy összeállítja az anyagkimutatást, hogy megtudhassuk, mennyi pénzt várhatunk belőle. Egyébként ő ellenzi, hogy messze, külső részekre építsünk telepeket, mielőtt a királybiztosság által megállapított keretek megteltek volna.

Fenyő Lajos ismét az építés sürgős megkezdése mellett szólalt föl.

Ottovay Károly szerint most már késő arról beszélni, hogy a hely nem megfelelő.

Winkler Imre Sebestyén érveit cáfolta és a Ligeti-féle javaslat elfogadását ajánlotta. Az építést szerinte meg kell kezdeni. A pénzügyi helyzet majd megjavul egyszer s akkor folytatni lehet, amit most elkezdének.

Végül dr. Somogyi Szilveszter foglalta össze az elhangzottakat. A többség — ugymond — elfogadta a Ligeti-féle javaslatot. Tehát 1—2 emeletes munkaházakat kell építeni, vagy amennyire majd a pénzből telik. Kéri Czigler őrnagyot, hogy sürgősen készítse el az anyagkimutatást.

Az ülés ezzel véget ért.

Lemondott a közélélmzési bizottság.

(Saját tudósítónktól.) A szakszervezeti bizottság kedden délután tartott ülésén elhatározta, hogy a közélélmzési hivatal egyes szakosztályaiba berendelt szociálista ellenőröket, a megváltozott viszonyokra való tekintettel állásuk elhagyására szólítja fel. Ez a felszólítás természetesen egyértelmű a teljesítéssel is, éppen ezért a közélélmzési hivatal ellenőrző bizottsága szerdán délelőtt Ábrahám Mátyás elvtárs vezetésével alatt bejelentette dr. Somogyi Szilveszter polgármester elvtársnak, hogy megbízatásuktól visszalépnek.

A polgármester kapacitálni próbálta a bizottságot a határozat megváltoztatására és rámutatott azokra a körülményekre, amelyek működésüket továbbra is kívánatosá teszik, de a bizottság határozottan megmaradt álláspontja mellett. Amikor a polgármester látta, hogy a bizottság elhatározása mennyire szilárd, azt kérte, hogy maradjanak meg mint magánszemélyek a közélélmzés szolgálatában, de ezt is megtagadták.

A közélélmzési bizottság, a szakszervezeti bizottság határozata alapján, azért távozik a helyéről, mert a szociálista pártiak, — mint az a Munkástanács keddi ülésén megállapítást nyert — az a határozott és helyes véleménye, hogy a jelenlegi idők nem alkalmasak arra, hogy a munkásság megbízásait akadálytalanul keresztül lehessen vinni.

A szakszervezeti bizottság határozata alapján a közélélmzési hivaltól a következők távoznak: Az elnöki osztálytól Ábrahám Mátyás, a cukorosztálytól Kiss István, a lisztosztálytól Radvánszki Ferenc, a petróleum osztálytól Bakcsi János, a faosztálytól Kenéz és Török elvtársak.

A közélélmzési hivaltól távozó elvtársak a következő nyilatkozatot adták ki:

A Munkástanács megbízásából a közélélmzési hivatalnál működő bizalmiférjak a változott viszonyok folytán eredeti hivatásukat nem teljesíthetik, ennél fogva a mai nappal visszavonulnak és mindennemű ellenőrzés gyakorlásától tartózkodnak.

A város faellátása és a hadbiztosság.

A Délmagyarország szerkesztőségének

Szeged.

B. lapjában a városnak a kerület hadbiztossága által szándékolt tűzifa ellátására vonatkozólag megjelent cikkben foglaltak helyreigazítása céljából kérem a következők szíves közlését:

A szegedi lapokban különféle kommentárral megjelent a kerület hadbiztosságának azon ténykedése, amellyel a város lakossága tűzifa ingyének enyhítésére a hozzá utalt csapatok részére felajánlott száz vagon tűzifa vagononként kettőezeregyszázkoronáért a városnak engedte át.

Az összes helybeli lapok téves információk alapján ferde megvilágításba helyezik a városnak fával való ellátása tekintetében a legnagyobb készséggel közreműködő azon hadbiztosság ténykedését, mely Szeged súlyos élelmzési zavaraiiban a város közélélmzési hivatalának, — város lakóinak ingyén enyhítendő, — igen tekintélyes mennyiségű és első fontosságú élelmicikkeket adott át.

A félreértések elkerülése végett közlöm, hogy a hadbiztosság semmi néven nevezendő fizeteket nem kötött és nem köt a várossal azon célból, hogy a hadügyi kincstár az üzlet fogalmával kapcsolatos nyereséghez jusson.

A szóban forgó faügyletben a kerület hadbiztossága a város polgármesterével tárgyalva, azon óhaját fejezte ki, hogy amennyiben lehetséges, a fa vételára régi nyomású osztrák-magyar bankjegyekben utaltassék át az élelmzési raktár pénztárába, mert a megszállott területen levő eladó cég sem az új nyomású osztrák-magyar bankjegyeket, sem a Szeged város által kibocsátott szükségpénzt nem fogadja el s ezek folytán a fa behozatala Szeged lakosságának kárára meghiusulhat.

Az egyes napilapok „pikáns nem halálosan komoly” kifejezést tartalmazó cikkei a város közönsége előtt a kerület hadbiztosságát, mint a szállítás indokolatlan és érthetetlen megnehezítőjét, szerepeltetik, holott a hadbiztosság saját jószántából, az önzetlen és a város lakosságán segíteni akaró közvetítő szerepét vállalta csak azért, hogy a fainsségen könnyítsen.

A hadbiztosságnak teljesen közömbös, hogy a rendelkezési hatásköre alá tartozó pénztárakban mily nyomású fizető eszköz van. Az igazán pikáns és nem halálosan komoly és furcsa lenne, ha oly óhajhoz ragaszkodna, hogy a régiebb vagy újabb nyomású pénzek fizetessenek be a pénztáraiba. Azonban jelen eset okának, mint fentebb kifejtett, teljesen más rugói voltak és vannak, mint az az egyes újságcikkek a tájékozatlan olvasó által értelmezhető.

„Halálosan komoly” része is van az ügynnek, az elvitázhatatlan, még pedig az, ha a fabehezatal elmaradása esetén a nyomorgatott lakosságon nem lehetne segíteni.

A kerület hadbiztossága felkéri a tisztelt lapszerkesztőségeket, hogy a jövőben ily félreértések elkerülése céljából oly intézkedéseket tegyenek, hogy bármily, a kerület hadbiztosságát érintő ügyben felvilágosítás céljából közvetlenül ide fordulni sziveskedjenek annál is inkább, mert a téves források alapján közölt cikkek a város közönségének többet ártanak, mint használnak.

Végül pedig a hadbiztosság még azon gondolat legkisebb gyanuját is a leghatározottabban visszautasítja, hogy alaptalan és ok nélküli kívánságokkal esetleg a város érdekeit veszélyeztetné.

Szachányi Lajos,
hadbiztossági főnök.

Szívesen közöltük ezeket a sorokat, de csak a közönség tájékoztatására és nem — mint a hadbiztossági főnök kéri — helyreigazításképen. Abból ugyanis, amit itt helyreigazítanak, a Délmagyarország semmit se irt.